

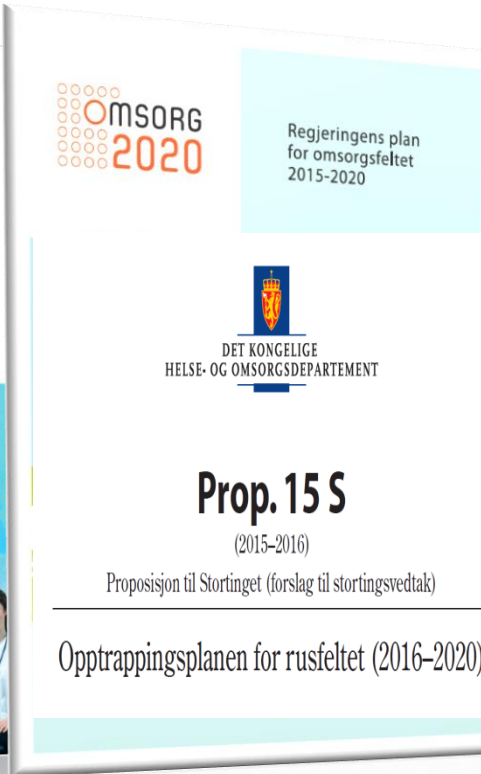

Kompetanse- og personellbehov i framtida

KOMPETANSELØFT 2020

Molde, 25. januar 2017. Sigrun Heskestad, prosjektleiar

Politiske ambisjoner

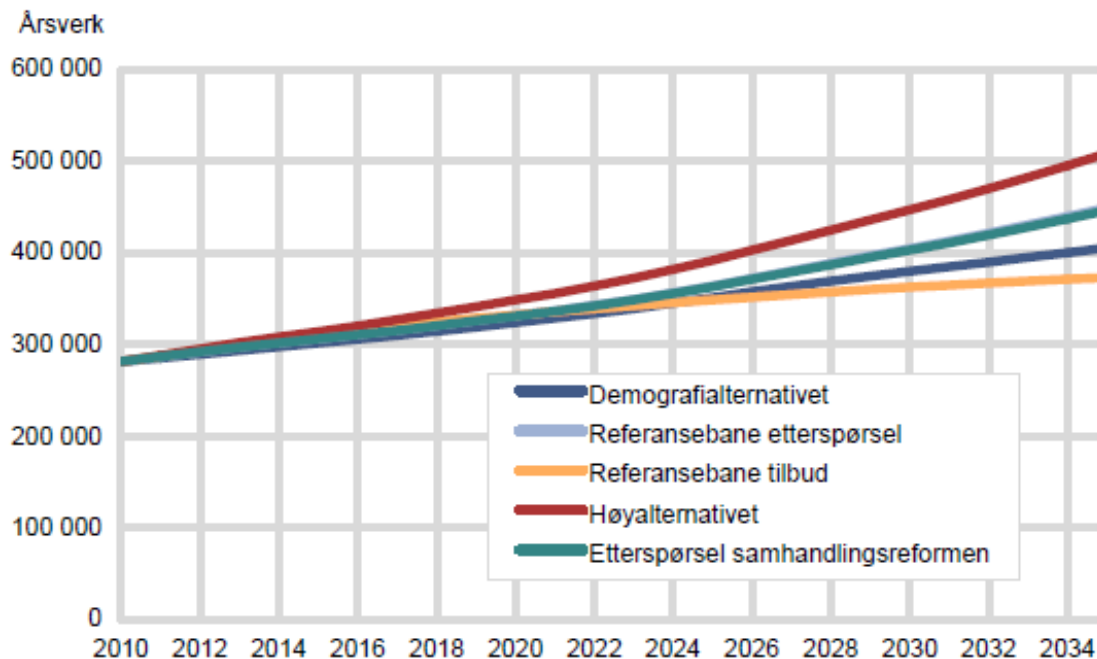
Tema i dag:

1. Personell og kompetanse i dag og framover
2. Kva nytt om Kompetanseløft 2020?

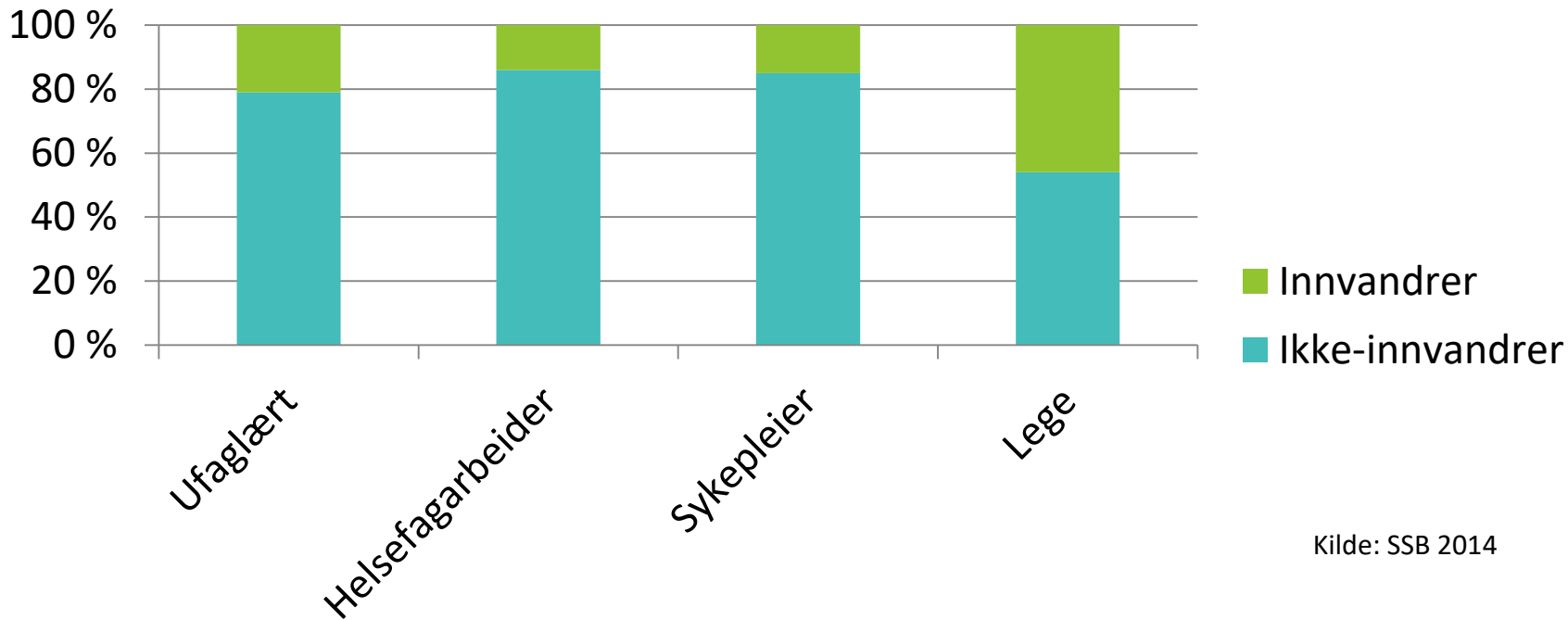
Mangel på helse- og sosialpersonell – HELSEMOD 2012

Figur 6.1. Samlet utvikling i arbeidstilbudet fra helse- og sosialpersonell i følge HELSEMODs referansebane, og samlet etterspørselsvekst etter helse- og sosialpersonell med fire alternative etterspørselsberegninger. 2010-2035

SSB 2012

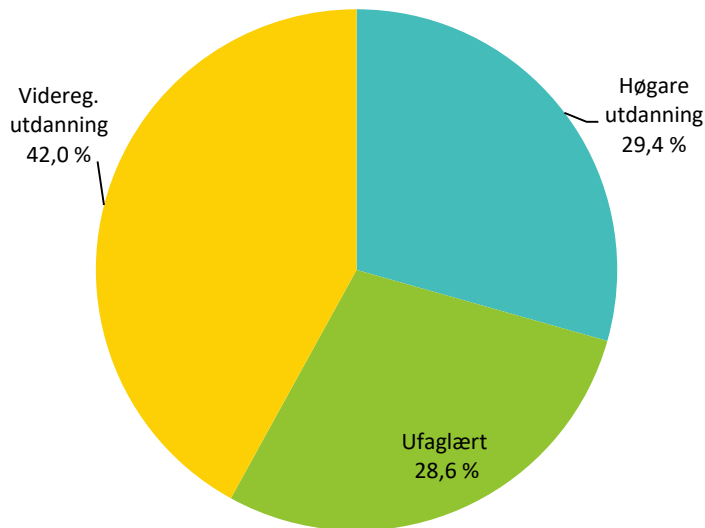
Påverknad frå arbeidsinnvandring i omsorgstenesta i 2014

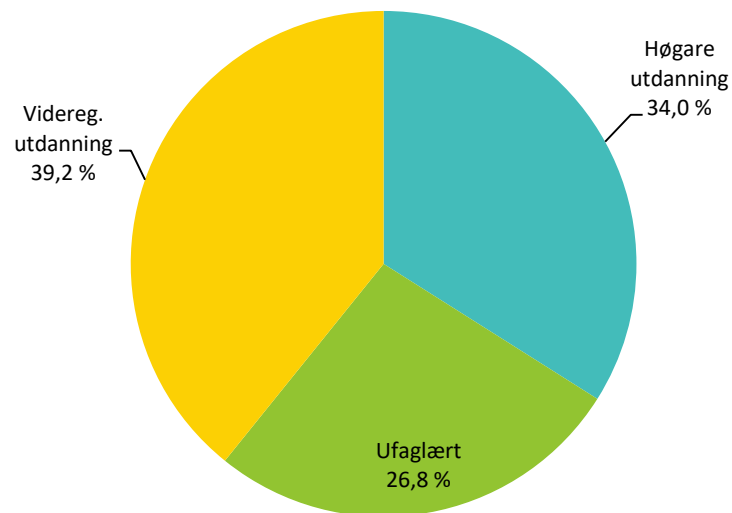
Kilde: SSB 2014

Fagsamansetjing i brukarretta omsorgsteneste 2007 - 2015

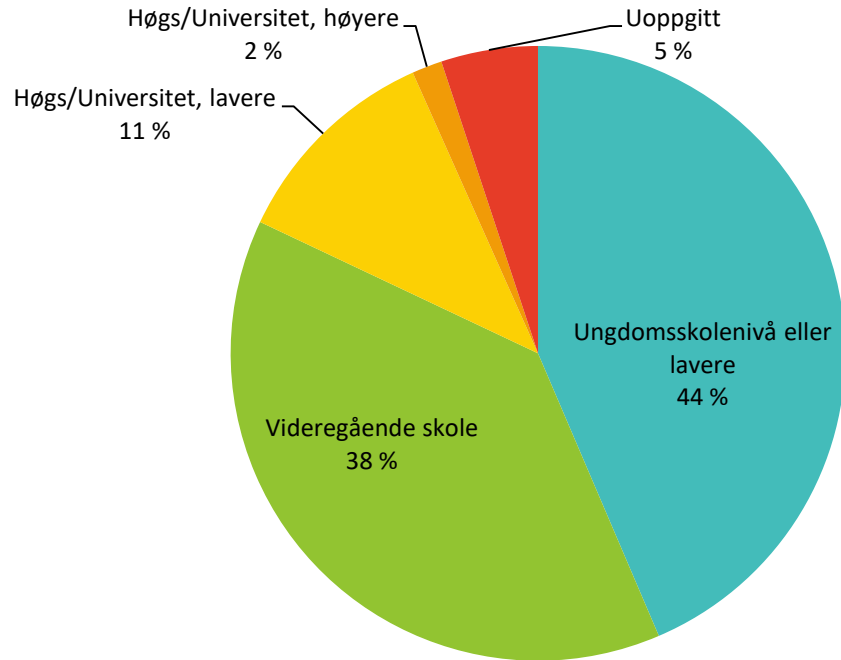
112 422 årsverk i 2007

133 116 årsverk i 2015

Kven er dei «ufaglærde» i 2015?

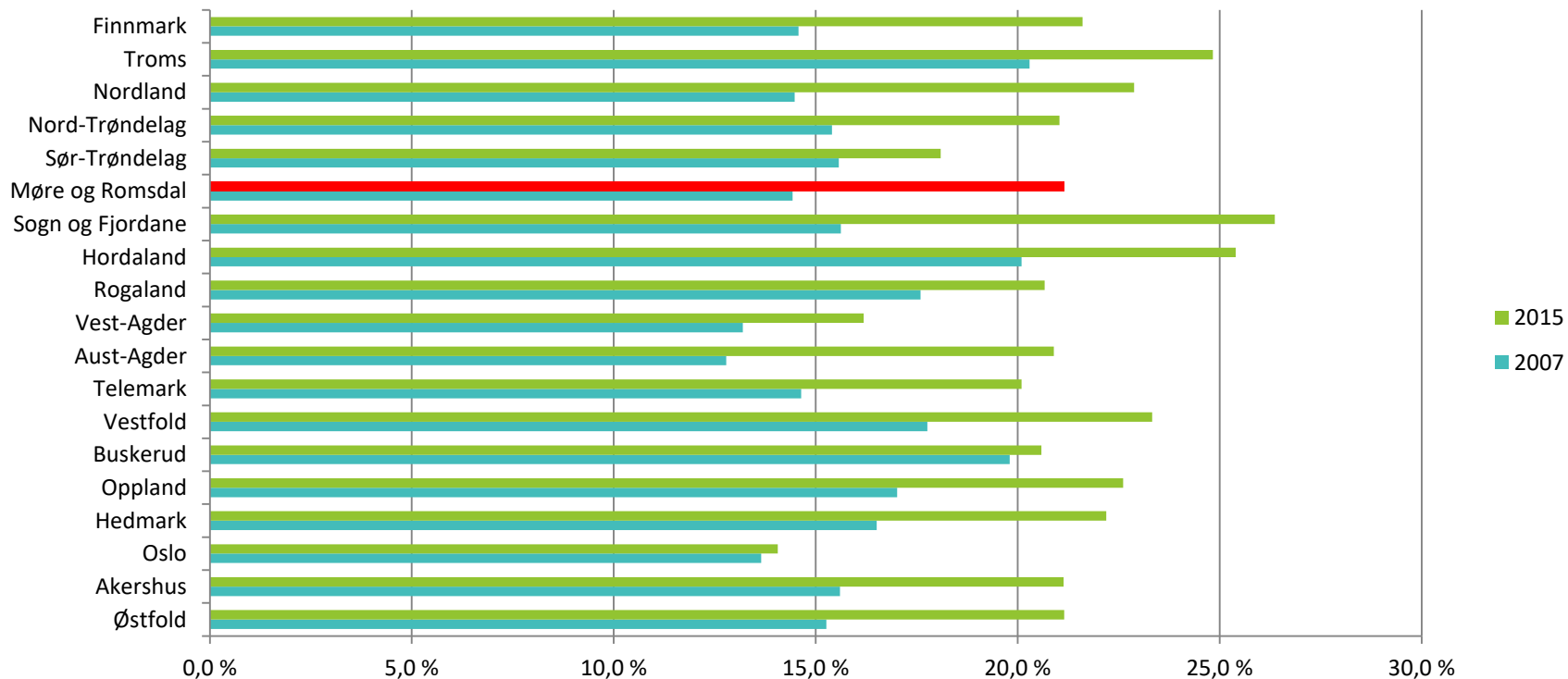

Fylke med høgast og lågast andel personell med relevant helse- og sosialfagleg utdanning i omsorgstenesta i 2007 og 2015

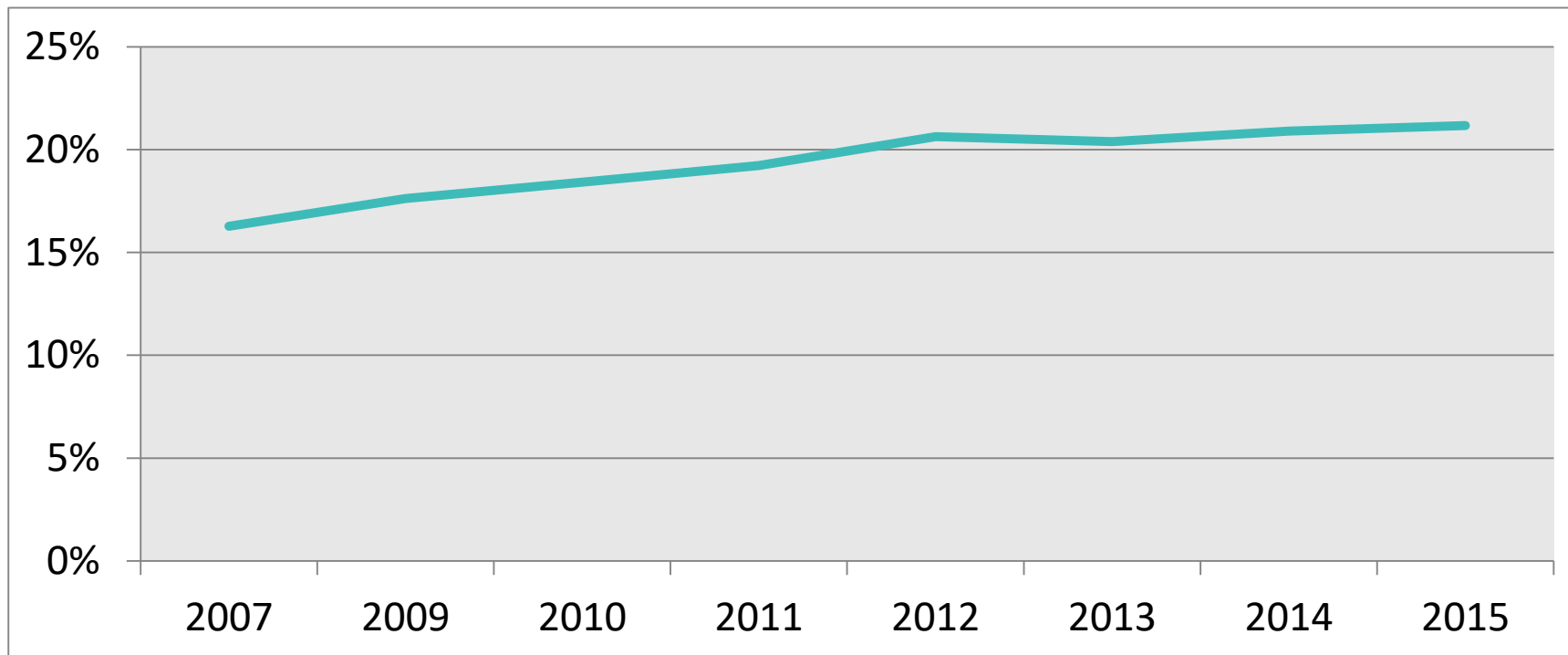

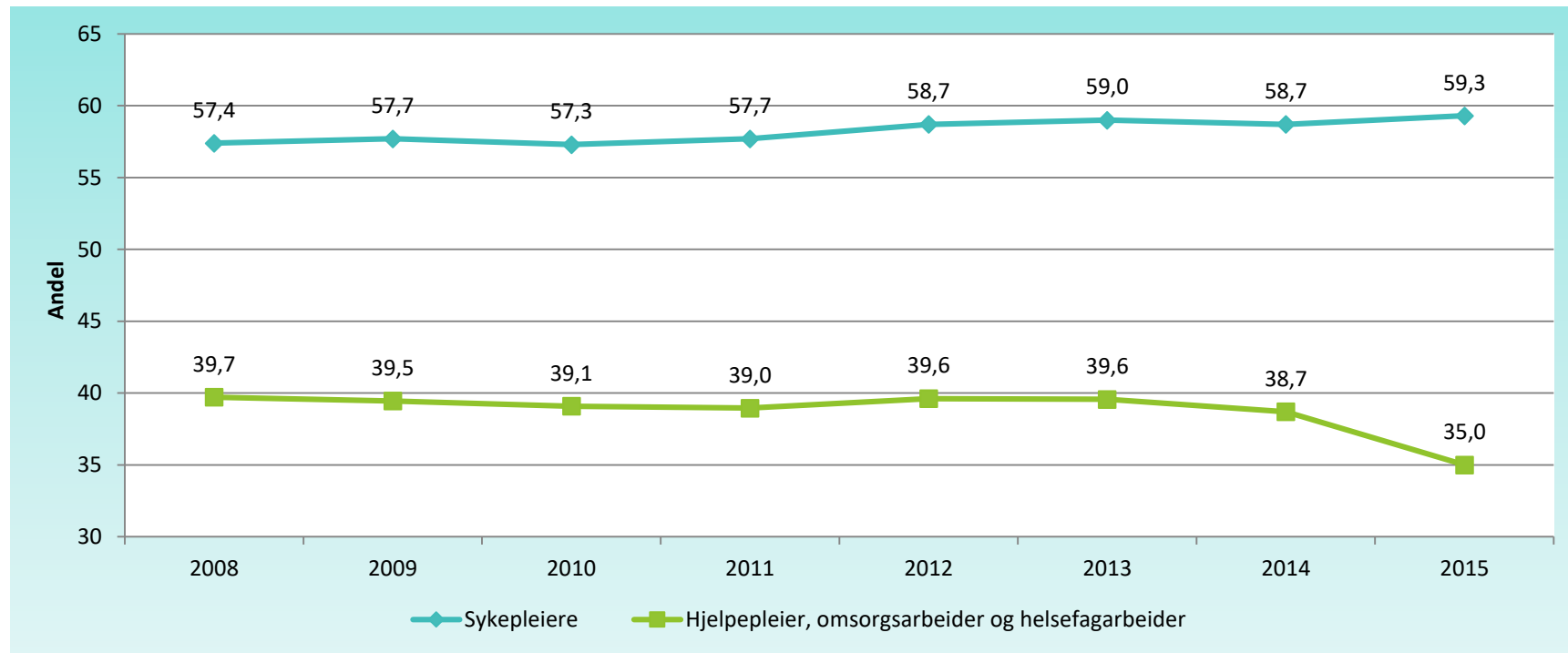
Vidareutdanning blant sjukepleiarar omsorgstenesta, fylkesvis

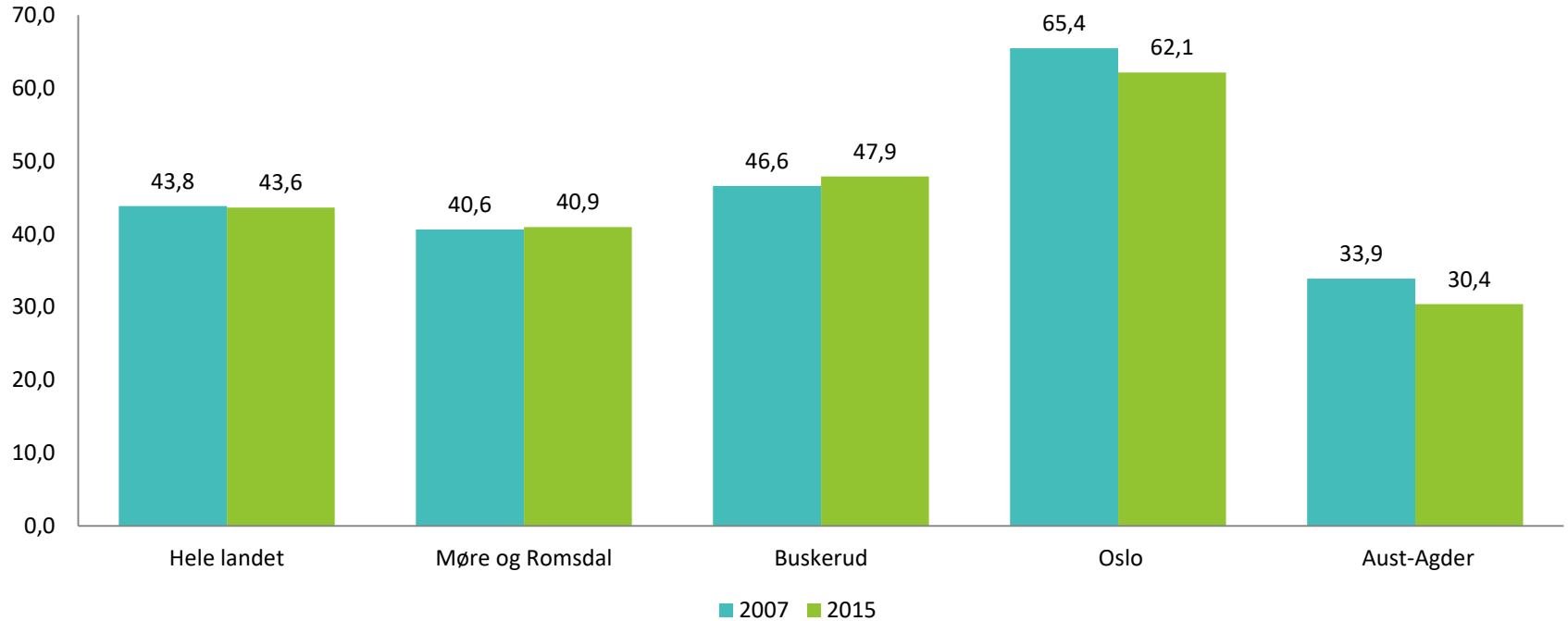
Vidareutdanning av sjukepleiarar omsorgstenesta

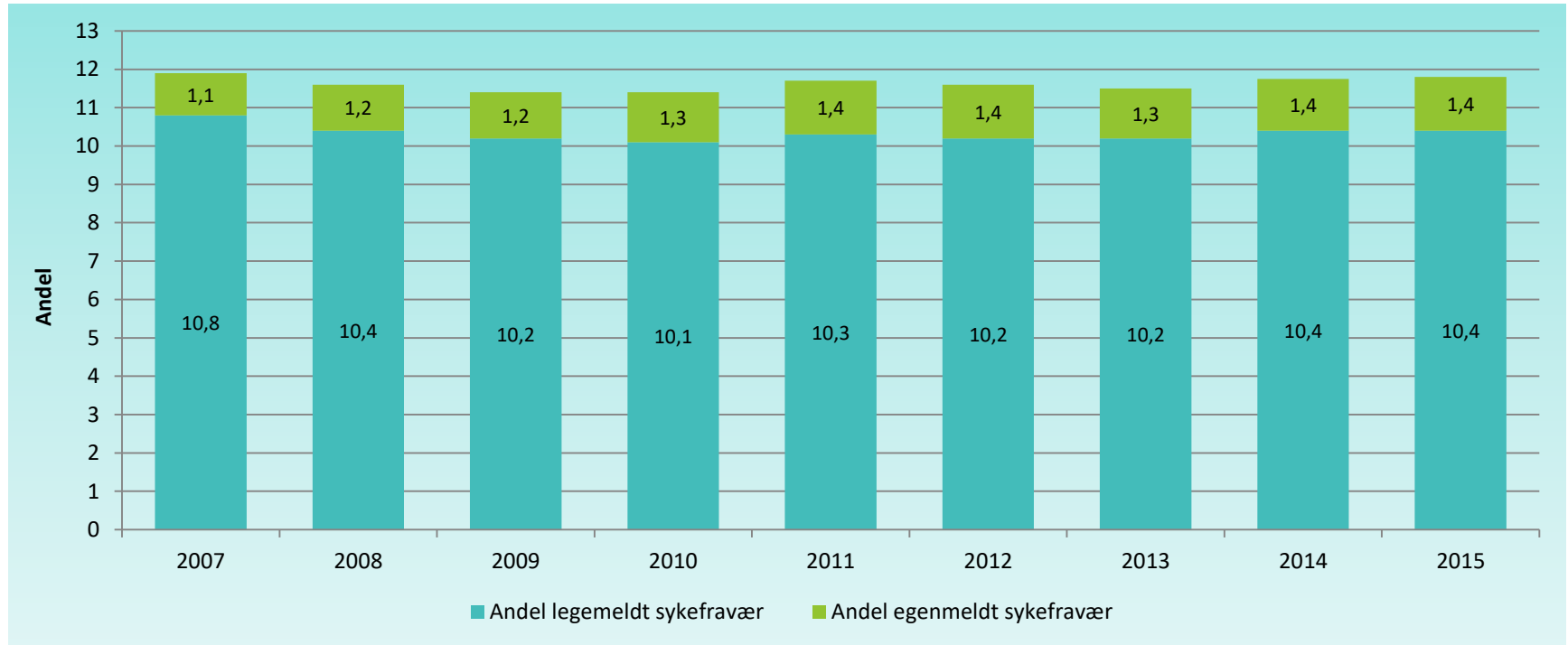
Andel som arbeider heiltid i kommunale helse- og omsorgstenester

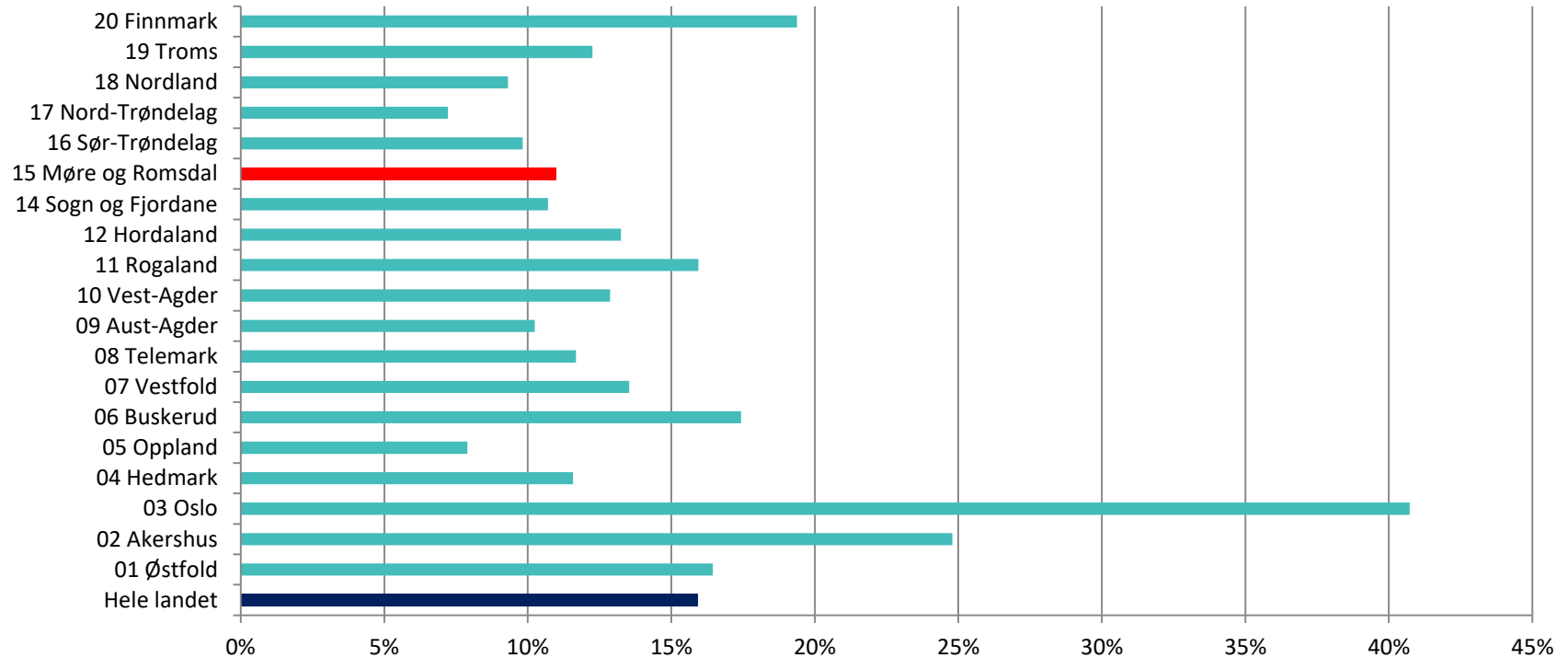
Heiltidsbruk varierer mellom fylka

Sjukefråver i omsorgstenestene 2007 - 2015

Arbeidsinnvandring fylkesvis 2015

Fylkesmannens vurdering av Kompetanseløftet 2007-2015

- Auka fokus på kompetanseplanlegging i kommunane
- Auka samarbeid lokalt om kompetanse og rekruttering
- Bør nytte tilskotsmidlar på auka formalkompetanse framfor korte kurs. Unntak for ABC-opplæring
- Desentraliserte og tilrettelagde utdanningstilbod (t.d. e-læring) fungerer rekrutterande
- Stor aktivitet på styrka leiarkompetanse
- Manglande samsvar mellom innsats for å auke andel helsefagarbeidarar og resultat
- Heiltidskultur fungerer rekrutterande

Fylkesmannens vurdering av Kompetanseløftet 2015 – utsette fagområde og tenester i omsorgsfeltet

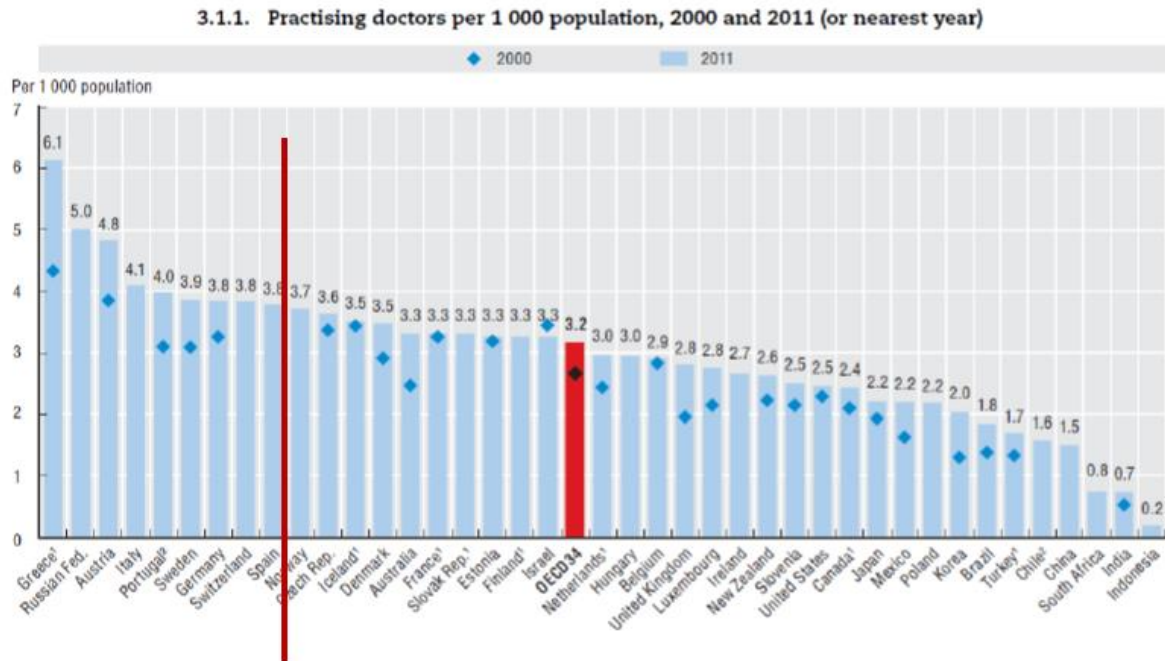
- Behov for både breidd- og spisskompetanse, samt høgare klinisk kompetanse
- Stort behov for kvalifisering av personell til arbeid med menneske med utviklingshemming
- Rehabiliteringsfeltet treng fagfolk med høgare utdanning og fagleg breidd
- Stort behov særleg for sjukepleiarar, men óg for vernepleiarar

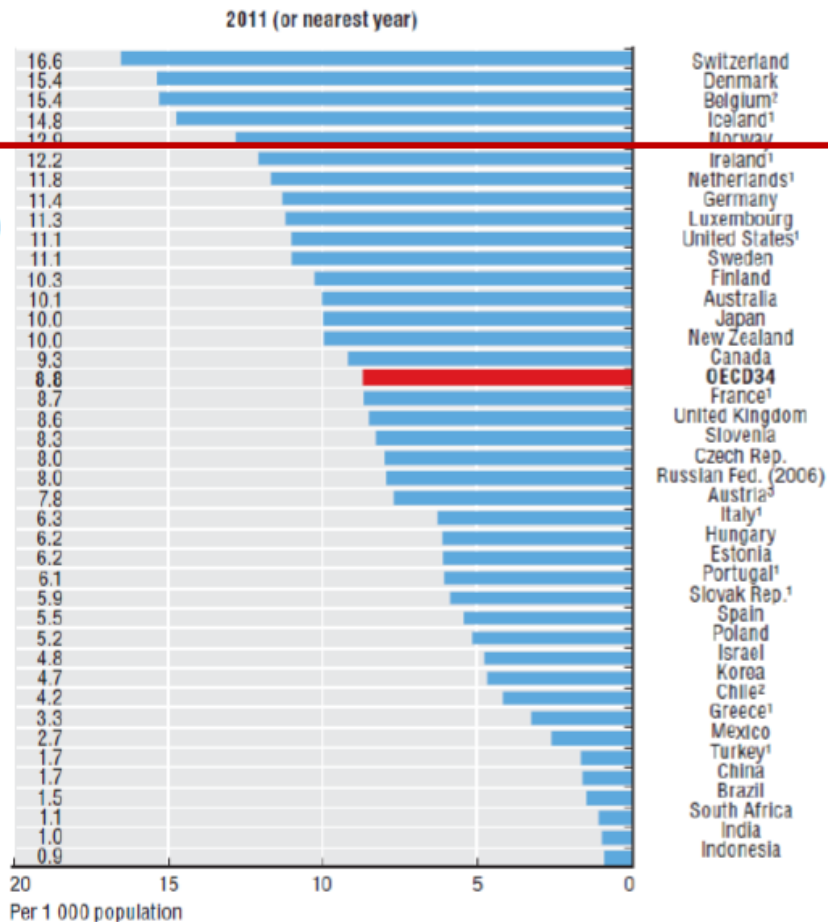
Samtidig...

Leger pr 1000 innbygg. i Norge (1,15 x over OECD snitt)

Health at a Glance 2013, OECD

Sykepleiere pr 1000
i Norge (1.5 x over
OECD snitt)

Health at a Glance 2013, OECD

SAKER:

2. Kva nytt om Kompetanseløft 2020?

KOMPETANSELØFT 2020 – STRATEGIAR OG TILTAK

1. Sikre god rekruttering og stabil bemanning
2. Sikre at grunn- og vidareutdanningane har god kvalitet og er tilpassa behova i tenesta
3. Heve kompetanse hos dei tilsette med mål om styrka forskning, innovasjon og kunnskapsbasert praksis
4. Leggje til rette for tenesteutvikling, teamarbeid og innovasjon
5. Bidra til god praksis, fagleg utvikling, større fagleg breidd og kunnskapsspreiing
6. Bidra til betre leiarskap gjennom målretta satsing på auka leiarkompetanse

Evalueringsspørsmål - Kompetanseløft 2020

- I kva grad får dei kommunale tenestene til rekruttering, kompetanseheving, styrka leiarskap, innovasjon og fag- og tenesteutvikling i tråd med strategiane for K2020?
- På kva måte arbeider kommunane for å få til dette og er det skilnader mellom kommunar og ulike fag- og tenesteområde i kommunar?
- Er verkemidla og tiltak i K2020 føremålstenlege for ønska utvikling i tråd med dei seks strategiane?
- I kva grad og på kva måte bidrar K2020 og tiltaka til ein meir brukarorientert helse- og omsorgsteneste, jf. intensjon om «pasientens helsetjeneste»?

KOMPETANSELØFT 2020 – døme på nye oppdrag 2016/17

- **Utgreie modellar for organisering/finansiering av primærhelseteam** (første frist 1. november 2016)
- «Spegle» vegleiingsplikta og kompetansedeling; kollegagrupper
- **Vurdere om utvalde helsefaglege utdanningar held god nok kvalitet** (frist 1.4.17)
- **Utgreie etablering av kliniske masterutdanningar tilpassa kommunar** (frist 1.4.17)
- **Vurdere off. spesialistgodkjenning for sjukepleiarar med utvalde, kliniske masterutdanningar**
- **Greie ut om utvalde grupper skal få utvida rettar til føreskriving av legemidlar/utstyr, henvisning mv.**
- **Vurdere konkrete minimumskrav til kompetanse i sektorforskrifter**

Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskot (kap. 761 post 68)

3.8 Kompetansetiltak til tilsette innan
psykisk helse- og rusproblematikk
(inn 2016)

3.15 Tiltak til styrking av
kompetansen i
legemiddelhandtering av tilsette i
omsorgstenesta (2015)

Demens
Fyrtårn
(inn 2015)

Innovasjonsprosjekt

3.17 Tilskot til grunn-, vidare-
og etterutdanning av tilsette i
omsorgstenesta
(inn 2015)

3.21 Tilskot til auka
kompetanse innan mat,
kosthald og ernæring i
omsorgstenestene (2015)

3.23 Tverrfagleg
vidareutdanning i
psykososialt arbeid med
barn og unge (inn 2016)

Kvardags-
rehabilitering
(Bundne midlar
ut 2015)

Velferdsteknologi
(Bundne midlar ut
2017)

Opplæring BPA
(inn 2015)

Nasjonal leiarutdanning for primærhelsetenesta

- Målgruppe er einings-/verksemdsleiarar i kommunar og tannhelsetenesta i fylkeskommunar
- Handelshøyskolen BI: 30 stp, seks modular, 160 studieplassar
- Tre klassar i 2016/2017 i Oslo og Trondheim/Bergen
- 16,2 mill. kroner i 2017
- Klasse Lakselv/Tromsø og Oslo 2017/18
- Søknadsfrist 15. april 2017
- www.bi.no/helsemaster
- Evaluering ved Rambøll

Skreddarsydd innhald i leiartutdanninga

- Utvikle kultur for samhandling, samarbeid og oppgåvedeling
- Endrings- og innovasjonsleiing
- Strategisk kompetanseplanlegging
- Samarbeid med brukarar, pårørande og lokalsamfunn
- Kunnskap om leiarskap i politisk styrde organisasjonar

FOR MER INFORMASJON OG SØKNAD:

Liv Anne Flumyr
Telefon: 41 138 64
E-post: liv.a.flumyr@bi.no

Beate Nilssen
Telefon: 902 55 034
E-post: beate.nilssen@bi.no

Min/Heremester
#HELSELEDERSKOLEN

HELSELEDELSE

BI

Nasjonal lederutdanning for primærhelsetjenesten

2017 – 2018 MASTERPROGRAM FOR LEDERE I HELSESEKTOREN

Lønstilskot til kommunar for sjukepleiarar som tar mastergrad i **AVANSERT KLINISK SJUKEPLEIE (AKS)**

Skal styrke tilbodet til brukarar av kommunale helse- og omsorgstenester med kroniske, samansette og/eller kompliserte sjukdomstilstander eller som er i ferd med å utvikle dette.

- 6,5 mill. i 2017
- Statleg tilskot 25 % av brutto årslønn, kommune/privat minst 25 %
- Dobling av søknader i 2016 (44 mot 20 i 2015) for 62 sjukepleiarar mot 27 i 2015
- Manglar nasjonal standardisering av utdanningsinnhold innen AKS

Avansert klinisk sykepleier/Nurse Practitioner

«en autorisert sykepleier som har tilegnet seg kunnskaper på ekspertnivå, ferdigheter i kompleks beslutningstaking, samt klinisk kompetanse til en utvidet funksjon som utformes ut fra konteksten og/eller autorisasjonskravene i det aktuelle land. Mastergrad anbefales som minstekrav.»

International Council of Nurses.
2002

Nytt rekrutteringstiltak 2016 – sjukepleiarar og helsefagarbeidarar til kommunar

- **Målet er å bidra til rekruttering av sjukepleiarar og helsefagarbeidarar til kommunane** (Prop. 1S (2015-2016))
- KS er tilskotsmottakar i samarbeid med NSF og Fagforbundet
- 4 mill. kroner i 2017
- Prøve ut ulike tilnærmingar og verktøy bl.a. gjennom:
  - Vise fram gode kommunar som døme for andre
  - Pilot for systematisk samarbeid mellom kommunar og høgskule
  - Elektronisk verktøykasse for rekrutteringstiltak
  - Nettstad for ungdom og andre om helsearbeidarfaget
  - Rekrutteringspatruljar og yrkeskonkurransar

Mitt livs ABC – opplæring i arbeid med utviklingshemming

- **Perm 1: 10 hefte og film**
  - Ferdigstille til april 2017
  - 1 -2 gruppesamling for kvart hefte
  - Fortløpande evaluering av hefta, evalueringsskjema til alle deltakerane
- **Perm 2: 10 hefte og film**
  - Ferdigstille i 2017 og vere klar til bruk frå 2018
- **Samarbeidspartar:**
  - USHT, fylkesmenn, habiliteringstenesta, evt. andre fagmiljø
  - To fagseminar til kvar perm

Opplæring i musikkbasert miljøbehandling 2017

Bidra til at individuelt tilpasset bruk av sang, musikk og bevegelse tilbys brukere ved at helse- og omsorgsarbeidere får kompetanse tilpasset utdanningsnivå, oppgaver og ansvar.

- Samarbeid mellom flere fagmiljø og aktører
- Opplæringsprogrammet omfatter:
  - Grunnopplæring etter ABC-modellen
  - Samlingsbaserte kurs etter modell utviklet ved Bergen Røde Kors Sykehjem og «Myskjaskolen»
  - Videreutdanningsmoduler på utdanningsnivåer (fagskole, bachelormodul og mastergradsmodul)

Psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Rekrutteringstilskudd

Mål: Styrke kvalitet og kompetanse i det tverrfaglige kommunale arbeidet innen psykisk helse, rus og vold- og traumefeltet

- Rekrutteringstilskudd – virkemiddel for å utjevne til dels store geografiske variasjoner i kompetanse og kvalitet i tjenestetilbudet
- Status 2016: 370 stillinger i 248 kommuner/bydeler
- 2017: 155 mill. kr – økt til 400 000 kr pr 100%-stilling
- Lovkrav om psykologkompetanse fra 2020
- Søknadsfrist **1. mars 2017** <https://helsedirektoratet.no/tilskudd>
- Fylkesmannen forvalter tilskuddsordninga

Tilskot til kommunar for spesialistutdanning i allmenntedisin

- Spesialistutdanning i allmenntedisin er på minimum 5 år
- Forsøksordning med tilskot starta 2012 og varer 5 år
- 4.1 mill. kr. I 2017 til 21 kommunar i ordninga
- Dekkjer utgifter med spesialistutdanninga, samt eigenandel
- Evaluering 2017/18
- Helsedirektoratet administrerer ordninga
- Søknadsfrist våren 2017 for inkluderte kommunar

Tilskot til utvikling av skulehelsetenesta i vidaregåande skule

Tilskotet går til å auke årsverk i skulehelsetenesta i vidaregåande skule med helsesøster, lege, fysioterapeut mv. (minus psykologar)

- **Søknadsfrist 15. februar 2017** til Helsedirektoratet
- **29,2 millioner i 2017**
- Samarbeid med skulen og levekårsutfordringar blir vektlagt

Tilskot til helsestasjons- og skolehelsetenesta

Tilgodese de kommuner som benytter de frie midler som er bevilget til helsestasjons- og skolehelsetjenesten

- **251, 3 millioner kroner i 2017**
- Målgruppe: Gravide, barselkvinner, barn, unge og deres familier
- Kriterier: Økt antall nye årsverk for relevante yrkesgrupper i helsestasjons- og skolehelsetjenesten (helsesøster, jordmor, lege, fysioterapeut med flere)
- Blir lyst ut så snart regelverket er godkjent av HOD
- Administreres av Helsedirektoratet